

Ett förlagshus med hållbarhet i fokus

Norstedts Förlagsgrupp
Hållbarhetsredovisning
2019

S 1.

Vi är Sveriges ledande förlagshus med en bred och uppmärksam utgivning. Vi ger ut skönlitteratur, facklitteratur samt barn- och ungdomsböcker med både kvalitet och bredd. Förlagsgruppen består av Norstedts, Rabén & Sjögren, Massolit, Tiden, B. Wahlströms, Norstedts Kartor, Böckernas klubb, Barnens bokklubb och Printz Publishing.

Norstedts grundades 1823 och är Sveriges äldsta förlag. Norstedts ger ut både svensk och utländsk skönlitteratur, men även sakprosa, reportage, historia, populärvetenskap, biografier samt faktaböcker om mat, hälsa, träning, personlig utveckling och trädgård. Förlaget har givit ut närmare 30 Nobelpristagare.

Rabén & Sjögren grundades 1942 och ger ut svenska och utländska bilderböcker och textböcker för små och stora barn.

Förlaget ger bland annat ut Alfons Åberg, Mamma Mu och Harry Potter samt böcker av Astrid Lindgren.

B. Wahlströms Bokförlag grundades 1911 av Birger Wahlström och ger ut böcker för barn och unga.

Printz Publishing startade 2010 och ger ut intelligent underhållning, framför allt svenska och utländska feelgood-romaner.

Tiden startades 2018 och ger ut ljud- och e-böcker inom fiktion, fakta och dokumentärer.

Massolit förlag grundades som Ica Bokförlag 1945. Massolit ger ut svensk och utländsk skönlitteratur.

Norstedts Förlagsgrupp ingår sedan 2016 i Storytel-koncernen. Storytel är Sveriges ledande abonnemangstjänst för ljudböcker och e-böcker. Norstedts Förlagsgrupp har sina lokaler på Riddarholmen i Stockholm, i en byggnad som uppfördes på 1880-talet. Norstedts Kartor har butik och huvudkontor på Mäster Samuelsgatan 54 i Stockholm.

Vi vill ta ansvar för vår påverkan på miljö och människor. Hållbarhetsarbetet ska bidra till en positiv utveckling för förlagsgruppen.

Våra hållbarhetsmål

Vårt miljö- och hållbarhetsarbete fokuserar på tre områden: miljöpåverkan, läsförståelse och yttrandefrihet. Det är områden där vårt aktiva arbete kan ge stor effekt.

1. Miljöpåverkan

Ett bokförlag påverkar miljön eftersom vi trycker böcker och andra produkter på papper och även distribuerar ljudböcker till mobiler och läsplattor. Vi vill minska påverkan på hur vi som företag påverkar miljön. Vi ska ge ut och distribuera böcker och andra produkter på ett sätt som skapar minimal miljöpåverkan. Vi ska leda marknaden genom att tidigt implementera standarder och regler. Vi ska skapa en modern arbetsplats med minimal miljöpåverkan.

2. Läsförståelse

En förutsättning för det demokratiska samhället är läsförståelse. Vi ska öka läsförståelsen bland barn och unga. Vi ska arbeta med lärare, bibliotekarier och andra som ser till att läsningen ökar i Sverige.

3. Yttrandefrihet

Fundamentet för ett bokförlag är yttrandefrihet, och att säkra och utveckla yttrandefriheten är grundläggande för bokindustrin. Om yttrandefriheten begränsas kommer det att påverka bokutgivningen på ett oåterkalleligt sätt. Vi ska därför publicera författare som är kritiserade och förtryckta i olika delar av världen. Vi ska stödja nationella och internationella nätverk som stärker yttrandefrihet. Vi ska vara ett öppet förlagshus genom att stödja och uppmuntra initiativ och organisationer som arbetar för yttrandefrihet.

Vd har ordet

Norstedts Förlagsgrupp grundades redan 1823 och sedan dess har vi varit en viktig del av litteraturen, kulturvärlden och samhällsdebatten i Sverige. Varje år ger vi ut över femhundra böcker, från poesi och deckare till pekböcker och romaner för unga vuxna. Vi når ut till många och det påverkar både läsare och vår omvärld. Därför ställer vi höga krav på oss själva att ta ansvar för vår påverkan på miljö och människor.

Vi vill gå före och visa att såväl sociala som ekologiska och ekonomiska mål kan samspela för att stärka utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Vi har arbetat länge med hållbarhetsfrågor men det här är första gången vi presenterar vårt avtryck, våra mål och strategier. Vi hoppas att det ska inspirera andra men även få oss att ställa högre krav på oss själva inför kommande år.

Eva Gedin

vd, Norstedts förlagsgrupp

FOTO KAUSA GÖRANSSON & THOMAS SVENSSON

Ett bokförlag har inverkan på miljön bland annat genom mängden av tryckta och digitala böcker och andra produkter som tillverkas, men också genom det arbete som utförs av personalen i vårt förlagshus på Riddarholmen i Stockholm.

På Norstedts Förlagsgrupp vill vi minska vår miljöpåverkan och bedriver därför ett aktivt arbete kring miljöfrågor.

Miljömärkningar

Genom att arbeta med miljömärkta produkter vill vi bidra till att göra det lättare för konsumenter att välja produkter och tjänster som tar hänsyn till natur och miljö. Norstedts Förlagsgrupp strävar efter att utveckla produktframställningen med miljömärkningar som har högt ställda miljökrav.

Som en del av miljöarbetet trycks nästan alla böcker inom förlagsgruppen på FSC-certifierat papper (Mixed Sources). FSC (Forest Stewardship Council) är i dag det enda oberoende certifieringssystemet för skog som ställer krav på skogsbruk och plantager, som ska främja ett ansvarsfullt brukande av världens skogar.

Vidare är också alla non-books-produkter inom företaget CE-certifierade (Conformité Européenne) enligt europeiska regleringar. En CE-märkt produkt innebär att produkten har genomgått föreskrivna kontrollprocesser för att uppnå grundläggande krav på exempelvis hälsa, säkerhet, funktion och miljö.

Återvinning och minskade makulaturer

Norstedts Förlagsgrupp arbetar för att hålla nere antalet makuleringar och bidra till att pappret i de böcker som makuleras återvinns samt att minska antalet returur från våra återförsäljare.

Förlagsgruppen arbetar ständigt för att optimera tryckupplagor för varje bok för att minimera överupplagor.

Nyckeltalet "Såld upplaga jämfört med tryckt upplaga" är ett av våra viktigaste nyckeltal, vilket vi följer kontinuerligt för att minska vårt onödiga klimatavtryck.

De böcker som inte säljs makuleras i samarbete med vår distributionspartner Speed Logistics, som i sin tur anlitar underleverantören Stena Recycling, som ligger granne med vårt lager hos Speed Logistics i Rosersberg.

I Stena Recyclings process för pappersavfall samlas böckerna in och transporteras till returpappersanläggningen, där material sorteras, kvalitetskontrolleras och balas för att sedan levereras till pappersbruk, där det blir pappersmassa till nya produkter.

Mer än 80 procent av allt förbrukat papper i Sverige återvinns. Energiförbrukningen är omkring 50 procent lägre när återvunnet papper används som råvara, jämfört med skogsråvara, vilket ger stora miljövinster. Varje ton returpapper motsvarar 14 träd och kan återvinnas 6–7 gånger innan fibern är förbrukad. Återvunnet papper används främst vid tillverkning av wellpapp, förpackningskartong, tidningspapper och hygienpapper, men nästan alla pappersprodukter kan tillverkas av återvunnet papper med gott resultat.

Bokens miljöpåverkan*

Andel FSC-märkta böcker:

Andel produktion utanför Europa:

97%
2018

99%
2019

6%
2018

7%
2019

*Under 2020 genomförs en klimatberäkning för att få fram koldioxidutsläpp per producerad bok som förlagsgruppen ger ut. Klimatberäkningen beräknas vara klar till hållbarhetsrapporten för 2020.

Vårt avtryck

Förlagsgruppen arbetar kontinuerligt för att minska klimatavtryck i form av koldioxidutsläpp per anställd som uppkommer genom arbetet i förlagshuset på Riddarholmen. Allt material i kontorshuset sopsorteras för återvinning via underleverantörerna HA Recycling. Förlagsgruppens historiska kontorsbyggnad från 1882 är, trots sin historik, certifierad som en "Green Building", vilket innebär att byggnaden är moderniserad för att uppfylla dagens högt ställda miljökrav vid nybyggnationer, och 100 procent förnybar energi används för uppvärmning och elförbrukning i huset. Vi åker också företrädesvis alltid tåg när det är möjligt i stället för flyg, i de fall vi behöver besöka andra orter och länder än Stockholm, där kontoret är lokaliserat.

En omfattande renovering av vårt anrika förlagshus på Riddarholmen inleddes 2019. Vi har tagit stor hänsyn till hållbarhetsfrågor och framtida miljöpåverkan, bland annat genom att välja hållbara material, restaurera och återanvända tidigare möbler i möjligaste mån. I många av våra renoverade konferensrum har vi införskaffat möbler och inredning från auktionsverk.

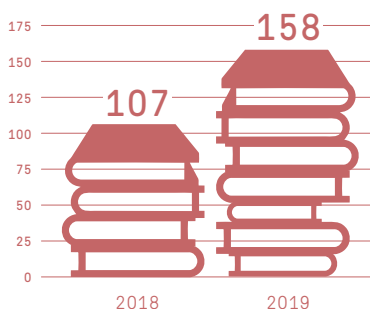
Inom leverantörs- och produktområdet prioriteras leverantörer som har en tydlig miljöpolicy och vi har en branschledande Code of Conduct för alla våra leverantörer i hela världen.

Cirkulär renovering

Under 2019 påbörjade vi en stor renovering av vårt förlagshus på Riddarholmen. Vi har genomgående valt hållbara material men även lagt mycket omsorg på att restaurera och återanvända tidigare möbler. Till alla renoverade konferensrum har vi införskaffat möbler och inredning från olika auktionsverk.

Norstedts totala utsläpp 2018 & 2019

Totalt (ton CO₂e)

Per anställd
(ton CO₂e)

2018

0,97

2019

1,36

Varför ökade vi våra utsläpp? Under 2019 utökades förlagsgruppen med ett nytt förlagsvarumärke, Printz Publishing, vi köpte in 89 nya datorer och renoverade eller köpte in nya möbler i samband med vår stora husrenovering. I övrigt minskade våra utsläpp. Vi har en påbörjad plan för hur vi ska minska våra utsläpp under 2020.

De gör skillnad – med hållbarhet som ledstjärna

Hösten 2019 släppte Norstedts boken *Gör skillnad!* av författarna Emma Sundh, Johanna Nilsson och Maria Soxbo. Boken har undertiteln "Från klimatångest till handlingskraft" och är en förlängning av Klimatklubben, som startat som en gräsrotsrörelse i sociala medier. Målet var att omvandla den utbredda klimatångesten till engagemang. Boken visar steg för steg hur vi kan leva ett mer hållbart liv utifrån individens perspektiv.

Hela boken präglades av ett hållbarhetstänk, från pappersval till releasefest. Boken trycktes på Svanenmärkt papper och vi gjorde också en ljudbok av *Gör skillnad!*, för dem som vill undvika att köpa en fysisk bok. Författarna gjorde tågresor till alla fram-

trädanden, och alla utskick till medier och influencers gjordes med cykelbud. Vi skickar ofta med en liten premie med våra utskick och för *Gör skillnad!* packades de i påsar av återbrukade hotellakan och innehöll bara presentkort på tjänster hos exempelvis Hygglo, Repamera och Erikshjälpen.

På releasefesten serverades enbart ekologisk mat och närproducerad gin. När författarna besökte Bokmässan i Göteborg tog de också initiativ till kampanjen #gröntbandförklimatet, som spred sig bland författare och besökare. Initiativet uppmärksammades av bland andra Greta Thunberg och Fridays for Futures globala klimatrörelse.

Med *Gör skillnad!* visade författarna och förlaget hur ett hållbarhetstänk kan genomsyra en hel bok och vi hoppas att den inspirerar till många fler böcker med hållbarhet som ledstjärna.

Yttrandefrihet

Fundamentet för ett bokförlag är yttrandefrihet och att säkra och utveckla yttrandefriheten är grundläggande för bokindustrin. Om yttrandefriheten begränsas kommer det inte bara att påverka bokutgivningen, utan även samhällsklimatet på ett oåterkalleligt sätt.

Norstedts Förlagsgrupp stödjer flera organisationer som arbetar för yttrandefrihet, bland annat Svenska PEN, och förlagsgruppen är även medlem i PEN International Publishers Circle. PEN är en organisation som arbetar för yttrandefrihet och är en viktig röst för att skydda det fria ordet samt förföljda och trakasserade författare.

Norstedts Förlagsgrupp publicerar författare och böcker för att sprida nya och utmanande berättelser och idéer. Några exempel under senare tid är publiceringarna av Pussy Riot-medlemmens Nadya Tolokonnikovas böcker *Slutplädning* och *Read & Riot* samt antologin *Tårar för Mexiko*, där landets främsta journalister vittnar om hur det är att arbeta i ett land där ett hundratal journalister dödas sedan år 2000.

Vi har även en pågående utgivning av bland annat Stig Dagerman, Anne Frank, James Baldwin och Victor Klemperer. Norstedts står även bakom en bok om Gui Minhai, den svenske förläggaren som suttit fyra år i kinesiskt fängelse.

Förlagsgruppen delar ut små och stora stipendier och priser till svenska författare, samt till internationella författare som arbetar mot extremism i olika former. Vi bidrar bland annat till Prix Voltaire, som är IPA:s (International Publishers Association) pris som går till en person/organisation som arbetar för "freedom to publish" och möjliggör rätten att sprida det fria ordet. Vi upplåter också våra lokaler på Riddarholmen till organisationer som arbetar för yttrandefrihet och ger dem en plats och arena i vårt förlagshus.

Gui Minhai

Läsförståelse och språkutveckling

Att aktivt öka läsandet och läsförståelsen bland barn är en annan viktig och angelägen fråga där förlagsgruppen är drivande i arbetet. Att öka läsförståelsen och språkutvecklingen bland barn och unga är, precis som när det gäller yttrandefrihet, inte bara en fråga för bokindustrins framtid, utan ger en grund för varje individs rätt till en bra start i livet och är därmed en samhällsfråga av stor vikt.

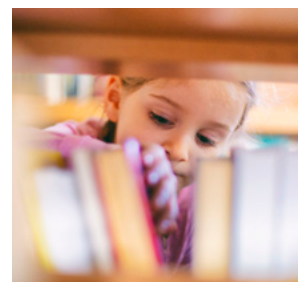
Rabén & Sjögren deltar i olika läsfrämjande projekt och samarbetar återkommande med flera organisationer – såsom Teskedsorden och Rädda Barnen. Under Läslovet görs ett antal riktade åtgärder som syftar till att öka barns läsning, bland annat med en välbesökt läslovsfestival på Riddarholmen i Stockholm som anordnas gemensamt av Rabén & Sjögren, B. Wahlströms och Storytel.

Förlagsgruppen gör en satsning för att inspirera lärare och förskolepersonal. Projektet heter Läslust och vi anordnar under vår- och höstterminerna ett flertal evenemang runt om i landet. Rabén & Sjögren är också initiativtagare och arrangörer av Astrid Lindgren-konferensen, som under teman som "Läsande, tänkande, medborgarskap" och "Mod, makt och medkänsla" arbetar med att sprida läsandet och Astrid Lindgrens demokratiska värderingar.

Förlagen har också ett långsiktigt samarbete med Läsfrämjarinstitutet i Södertälje – en verksamhet som vill ge barn, främst i mer utsatta områden, ordets makt samt en plats och en metod för att skapa möten kring barnlitteratur. Detta i huvudsak genom högläsning och interaktiv improvisationsteater samt genom att dela ut utvalda böcker för läsning i hemmet.

Förlagen har under året skapat en mångfaldsgrupp som arbetar för att öka interaktionen på flera plan, med författare, illustratörer, förmedlare och läsare som inte självklart hittar till våra förlag och vår barnlitteratur.

Ett arbete har också inletts under året med att tillgängliggöra ett urval av vår bilderboksutgivning i ljudformat på arabiska för den svenska marknaden.

Vårt sociala ansvar

Norstedts Förlagsgrupp vill vara ledande inom hållbar utveckling, men det kan vi bara bli genom ett fruktbart samarbete med våra leverantörer. Vi ställer inte bara höga krav på dem, utan är också måna om att de i sin tur ställer krav på sina leverantörer. På så sätt skapar vi ringar på vattnet och påverkar även de leverantörer och producenter som vi inte har en direkt dialog med.

Förlagsgruppen har en Uppförandekod som omfattar samtliga leverantörer, deras underleverantörer samt övriga affärs- och samarbetspartners till hel- och delägda bolag inom Norstedts Förlagsgrupp. Uppförandekoden baseras på internationellt vedertagna initiativ och standarder, såsom FN:s Global Compact, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s konventioner om barns rättigheter och avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt ILO:s konventioner. Leverantörer av såväl varor som tjänster till Norstedts Förlagsgrupp ska uppfylla kraven i Uppförandekoden samt vidta åtgärder för att säkerställa att deras underleverantörer uppfyller kraven i Uppförandekoden, som utgör miniminivån för det ansvarstagande som ska ligga till grund för samarbetet.

Norstedts Förlagsgrupps arbete med att motverka korruption framgår bland annat i förlagsgruppens Uppförandekod för leverantörer. Där tydliggörs att det inte bara är Norstedts Förlagsgrupp, utan samtliga företag som förlagsgruppen anlitar eller samarbetar med, som ska efterleva nationella lagar och ska arbeta mot alla former av korruption, inklusive utpressning, bedrägeri och mutor.

Sju procent av förlagsgruppens produktioner trycks utanför Europa och vi jobbar uteslutande med ICTI-certifierade leverantörer för att vara säkra på att produktionen sker under säkra och humana förhållanden. För att säkerställa att leverantörerna lever upp till kraven gör ICTI Care Foundation regelbundna besök och granskningar av verksamheten i samarbete med ackrediterade revisionsbolag.

Förlagsgruppen ställer mycket höga krav på att utgivningen av pekböcker och non-books-produkter ska vara säker för barn. Det

gäller utformningen, säkerhetsinformation till köparen och inte minst att se till att produkten inte innehåller ämnen som kan vara farliga för barn. Vi CE-märker alla pekböcker/board-books, non-books och aktivitetsböcker, det vill säga alla produkter som klassas som leksaker. Till varje titel som CE-märks upprättas en EU-försäkran om överensstämmelse med de olika uppsatta direktiven. Riskerna när det gäller sociala förhållanden och mänskliga rättigheter bedöms som låga. Endast en låg andel av bolagets tryck sker utanför Europa och på ett fåtal och begränsade tryckerier som är ICTI-certifierade och kontrolleras regelbundet.

ICTI

ICTI är en oberoende organisation som arbetar med att säkra och förbättra de etiska och hållbara standarderna i den globala leksaksindustrins försörjningskedja (supply chain). Läs mer om ICTI Ethical Toy Program på icti-care.org.

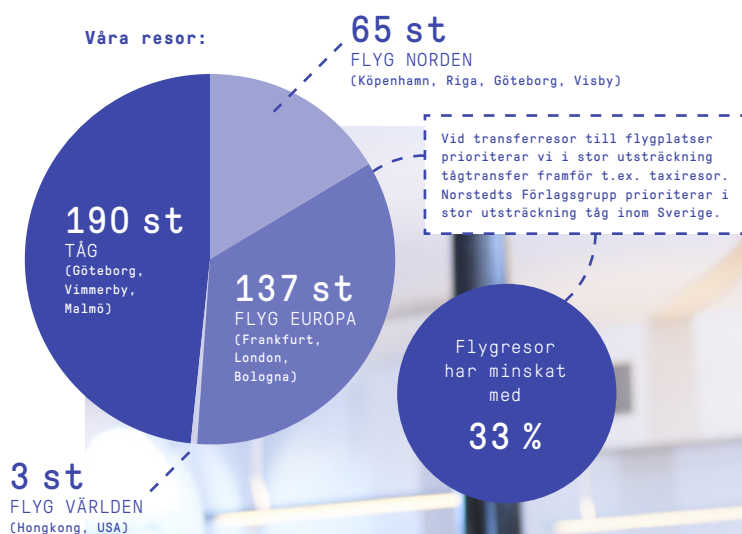
CE-MÄRKNING

CE-märkning är en europeisk produktmärkning som säkerställer att produkten uppfyller grundläggande krav på exempelvis hälsa, säkerhet, funktion och miljö samt att föreskriven kontrollprocedur har följts.

På Norstedts Förlagsgrupp arbetar vi aktivt med ett välfungerande arbetsmiljöarbete, med mångfaldsfrågor och vi verkar för en jämställd arbetsplats utan kränkande särbehandling. Vårt hållbarhetsarbete bygger på en sund arbetsmiljö där medarbetare trivs och har goda möjligheter att utvecklas, och där vi främjar våra anställdas hälsa.

Vi vill att alla våra medarbetare ska få möjlighet att utvecklas till starka och trygga medarbetare och fortsätta att vara stolta över att jobba på Norstedts Förlagsgrupp.

Arbetsmiljö

Vårt arbete med hållbarhet omfattar också en sund arbetsmiljö, där vi verkar för en jämställd arbetsplats utan kränkande särbehandling eller trakasserier och där alla medarbetare har möjligheter att utvecklas. Mångfald är självklart och ska vara ett naturligt inslag i vår verksamhet. Varje rekrytering ska betraktas som ett tillfälle att öka mångfalden inom Norstedts Förlagsgrupp. Alla kandidater, oavsett bakgrund, ålder, etnicitet, kön, sexuell läggning eller funktionshinder behandlas lika i våra rekryteringsprocesser.

Företaget tillämpar sedan många år kollektivavtal med KFO/Unionen. Samverkan sker med den lokala Unionenklubben och tillsammans med företagets arbetsmiljöombud bedriver vi ett välfungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Tillsammans med arbetsmiljöombuden undersöker, åtgärdar och följer vi kontinuerligt upp risker i verksamheten. Vi har under 2019 inte haft några rapporterade tillbud.

Regelbundna medarbetarundersökningar genomförs också med hjälp av ett nytt digitalt verktyg, som möjliggör tätare uppföljning av resultaten och större flexibilitet kring att ställa frågor och följa upp samt att göra fördjupande undersökningar.

Under 2019 höjdes friskvårdsbidraget för alla anställda inom företaget som ett led i att främja våra anställdas hälsa och välmående. En friskvårdsgrupp med medarbetare och HR har bildats för att tillsammans verka för ökad friskvård och hälsa för personalen.

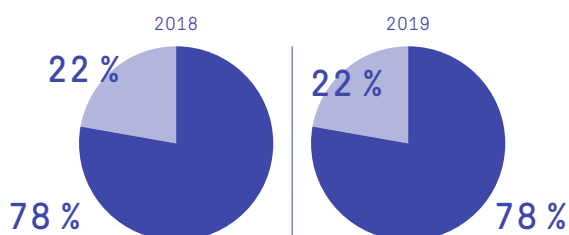
Som tjänstemannaföretag har vi låga risker relaterade till den fysiska arbetsmiljön. Gällande den psykosociala och organisatoriska arbetsmiljön har bolaget en låg sjukfrånvaro och bedriver ett aktivt arbete med att förebygga och tidigt fånga upp symptom på stressrelaterade sjukdomar. I de få fall som sjukskrivning relaterar till stress har förekommit har bolaget haft ett aktivt arbete i samarbete med rehabilitering och företagshälsovård och verkar för en lugn och trygg återgång i arbete. Vi arbetar även aktivt med en intern kommunikationskanal för löpande information om personalrelaterade frågor och förändringar i verksamheten. På så sätt skapar vi tydlighet och transparens vilket minskar risken för stress relaterat till organisatorisk arbetsmiljö.

Norstedts Förlagsgrupp strävar efter att ha ett öppet företagsklimat med hög affäretik. Medarbetare, kunder och leverantörer är viktiga källor till insikt om eventuella brister som behöver åtgärdas. Den som misstänker att oegentligheter som strider mot Norstedts Förlagsgrupps värderingar, uppförandekod eller lag ska kunna känna sig trygg med att anmälningarna tas emot och hanteras på ett korrekt sätt. Under 2019 har ett administrativt verktyg för visselblåsarfunktion implementerats för bolagets anställda. Syftet med visselblåsarfunktionen är att synliggöra särskilt allvarliga oegentligheter, som av någon anledning riskerar att inte nå fram till rätt adressat. En visselblåsarfunktion gör också att Norstedts Förlagsgrupp blir mer öppna och transparenta. I visselblåsarärenden samarbetar NFG med WhistleB, som är en utomstående och oberoende aktör. Alla anmälningar tas emot och hanteras av WhistleB.

Andelen sjukfrånvaro var 1,90 % under 2018 och 2,27 % under 2019.

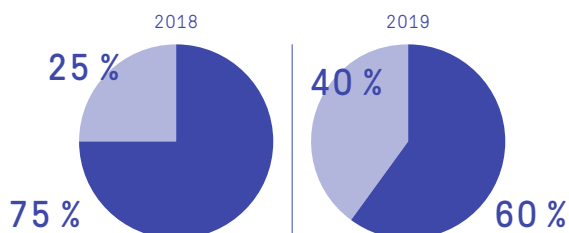
Jämställdhet i förlagsgruppen

● Andelen anställda kvinnor ● Andelen anställda män

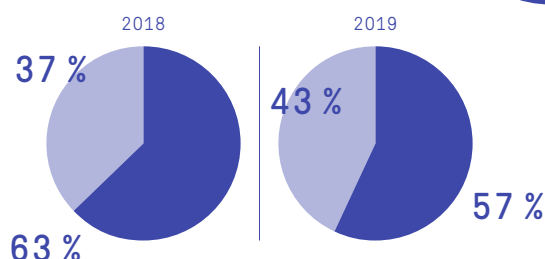
Jämställdhet i styrelsen

● Andelen kvinnor ● Andelen män

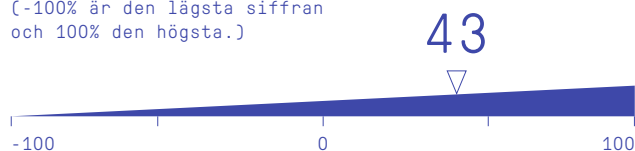
Jämställdhet i ledningsgruppen

● Andelen kvinnor ● Andelen män

eNPS

Hur villiga medarbetarna är att rekommendera sin arbetsplats till en vän eller en bekant. (-100 är den lägsta siffran och 100% den högsta.)

NORSTEDTS

Norstedts Förlagsgrupp AB, Box 2052, 103 12 Stockholm, Sweden
Besöksadress: Tryckerigatan 4

Norstedts Förlagsgrupp AB består av Rabén & Sjögren, Norstedts, Massolit, B. Wahlströms, Tiden,
Printz Publishing, Norstedts Kartor, Barnens bokklubb och Böckernas klubb.